

Projektforslag fra KL – Styrket retssikkerhed på handicapområdet

Baggrund

Af regeringens finanslovsudspil for 2022 fremgår det, at regeringen foreslår at prioritere 140 mio. kr. til at forbedre retssikkerheden og kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet. Regeringen vil samtidig igangsætte udviklings- og investeringsaktiviteter til gavn for borgere med handicap.

Baggrunden for udspillet er bl.a., at den kommunale sagsbehandling på det specialiserede socialområde løbende er under kritik fra bruger- og pårørendeorganisationer. Organisationerne har over en længere periode problematiseret kommunernes prioriteringer og ageren på socialområdet.

Presseomtale, enkeltsager, social- og ældreministerens danmarkskort over omgørelsesprocenter og Ankestyrelsens klagestatistik giver med jævne mellemrum anledning til kritik af og refleksion over sagsbehandlingspraksis. Og generelt drøftes kvaliteten på det specialiserede socialområde.

KL har fra politisk hold en klar ambition om, at der skal sættes fokus på retssikkerheden i kommunerne, med henblik på

- for det *første*, at vi i kommunerne bliver endnu bedre til at gå i dialog med og inddrage borgerne
- for det *andet* at vi sikrer, at medarbejdere og ledere på socialområdet har de rette kompetencer.
- for det *tredje* at reglerne i serviceloven forenkles, så de bliver lettere at forstå for borgerne og nemmere at administrere for kommunerne.

VIVE har gennemført en undersøgelse af mødet mellem borgere med handicap og kommunernes myndighedssagsbehandlere. Undersøgelsen er bestilt og finansieret af Det Centrale Handicapråd med støtte fra Helsefonden.

Resultaterne af undersøgelsen samt eksempler på god praksis fra fem kommuner er offentliggjort i rapporten "Tillid og inddragelse og tillid i mødet mellem kommunerne og borgere med handicap", og erfaringer derfra kan med fordel inddrages i planlægningen af konkrete initiativer.

Partnerskabsprojekt skal løfte kvaliteten i sagsbehandlingen

KL foreslår, at der etableres et ambitiøst og undersøgende partnerskab med alle kommuner og KL med henblik på at fremme kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet. Partnerskabsprojektet skal adressere sagsbehandlingen ud fra en række forskellige perspektiver, så partnerskabsprojektet organiseres om:

- Et overordnet spor, som er fælles for alle kommuner. I dette spor holdes fælles seminarer med henblik på at etablere en læringskultur,

Dato: 24. september 2021

Sags ID: SAG-2021-04269
Dok. ID: 3128900

E-mail: TLE@kl.dk
Direkte: 3370 3562

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

som understøtter systematisk kvalitetsarbejde i de enkelte kommuner og samler viden om problematikker i forhold til fx lovgivning og nuværende praksis

- En række spor, som går i dybden med praksisudvikling, fx
 1. Ledelse af en læringskultur og kvalitetsarbejde
 2. Udbredelse af metoden "Bedre borgerdialog"
 3. Afprøvning af metoden "Tættere på familien" på voksenområdet
 4. Samskabelse på børnehandicapområdet
 5. Juridisk kompetenceudvikling af sagsbehandlere
 6. Frikommuneforsøg på handicapområdet

Initiativerne skal dermed adressere forskellige veje til, at der kan arbejdes målrettet med at styrke retssikkerheden og løfte kvaliteten i sagsbehandlingen. Herunder gennem inddragelse af borgere, pårørende og kommunale ledere og medarbejdere, som har ansvaret for at yde en god sagsbehandling.

Initiativerne vil adressere ledelsesopgaven, styrke metoderne til dialog mellem myndighedsperson og borger, såvel som favne mere undersøgende initiativer, der skal afdække mulighederne for fx at tilrettelægge forløb anderledes, end vi gør det i dag.

1. Ledelse af en læringskultur og kvalitetsarbejde

KL foreslår, at et centralt spor i partnerskabet handler om at styrke kulturen i myndighedsfunktionerne gennem et lærings- og kompetenceudviklingsforløb for ledere. Lederne kan derigennem rustes til at arbejde med en forbedringskultur, hvor der kontinuerligt og systematisk er fokus på læring og forbedring, brug af data i forbedringsarbejdet og generelt læring og erfaringsudveksling lederne imellem. Det skal ruste lederne til gennem forandringsledelse at fastholde fokus på forbedringsarbejdet.

2. Afprøvning af metoden "Bedre borgerdialog"

Et forbedret samarbejde mellem kommuner og borgere er afgørende for at styrke tilliden mellem parterne og erfaringer fra kommunerne viser, at bedre dialog mellem kommune og borger oftere fører til, at borgeren bevilges en indsats, der i højere grad imødekommer personens behov.

KL foreslår derfor, at der iværksættes et projekt, hvor metoden "Bedre Borgerdialog" udbredes til et antal kommuner. "Bedre Borgerdialog" er en metode, der har fokus på at styrke inddragelsen af borgere i egen sag og dermed samarbejdet mellem borger og kommuner om den hjælp, borger skal bevilges.

I projektet kan kommunale sagsbehandlere fra et antal kommuner uddannes i at bruge metoden "Bedre Borgerdialog", og det bør følges, om det har en effekt på brugernes tilfredshed og livskvalitet, fx gennem brug af måleredskabet "Brief-Inspire-O", som Socialstyrelsen aktuelt er ved at afprøve sammen med fire kommuner.

Dato: 24. september 2021

Sags ID: SAG-2021-04269
Dok. ID: 3128900

E-mail: TLE@kl.dk
Direkte: 3370 3562

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

3. Afprøvning af metoden "Tættere på familien" på voksenområdet

Aarhus Kommune har i perioden 2016-2019 afprøvet den såkaldte "Sverigesmodel" i familier til børn med handicap. Modellen har været med til at sikre, at sagsbehandlere får mere tid til den enkelte familie, der har børn med et handicap.

Udgangspunktet er, at jo tidligere kommunen kan sætte ind med den rette indsats, jo bedre kan kommunen bidrage til at forebygge, at problemerne vokser sig store. For at nå hele vejen rundt om barnet, den unge og familien, arbejder kommunen efter en tværfaglig model, hvor det er nødvendigt, at alle aktører omkring en familie arbejder sammen og mod samme mål.

Evalueringen af projektet viser, at det er lykket at øge kvaliteten af sagsbehandlingen og forbedre samarbejdsrelationen mellem familie og rådgiver. Projektet har bl.a. øget familiernes tilfredshed med sagsbehandlingen og deres rådgiver markant. Aarhus Kommune har siden besluttet at flere familier skal tilbydes den tættere indsats og opfølgning.

KL foreslår, at en tilsvarende model afprøves ift. voksne med nedsat funktionsevne i et antal kommuner med henblik på at undersøge, om der også ift. målgrupper på voksenområdet kan være gevinster ved den tættere indsats og opfølgning.

4. Samskabelse på børnehandicapområdet

KL foreslår, at der igangsættes samskabelsesprojekter med deltagelse af kommuner og forældre til børn med handicap. Projekterne skal have fokus på at finde ud af, hvad hvordan man bedre kan imødekomme forældrene og deres børns behov.

Det er KL's oplevelse, at en stor del af utilfredsheden hos brugere og handicaporganisationer udspringer fra børnehandicapområdet, derfor dette forslag.

Projektet kan involvere både skole-, fritids- og socialområdet, så der kan blive skabt et godt/bedre samarbejde mellem sektorerne. Projekterne kan om muligt munde ud i fælles løsninger, som kan udbredes til andre kommuner.

5. Juridisk kompetenceudvikling af sagsbehandlere

Det er afgørende for kvaliteten i sagsbehandlingen, at sagsbehandlere har tilstrækkelige juridiske kompetencer, herunder særligt i form af kendskab til de krav, der stilles i forvaltningsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

KL foreslår, at der udvikles og igangsættes kompetenceudviklingsforløb for sagsbehandlere, som har fokus på at styrke sagsbehandlernes juridiske kompetencer.

Dato: 24. september 2021

Sags ID: SAG-2021-04269
Dok. ID: 3128900

E-mail: TLE@kl.dk
Direkte: 3370 3562

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

6. Frikommuneforsøg på handicapområdet

Regeringen har i 2020 indgået aftaler om velfærdsaftaler på folkeskoleområdet, dagtilbudsområdet og ældreområdet. Med velfærdsaftalerne frisættes syv kommuner fra hovedparten af den statslige regulering på et af de tre områder.

KL foreslår, at der åbnes for velfærdsaftaler for et antal kommuner på socialområdet, hvor man afprøver andre måder at bevilge og/eller yde hjælpen på. Formål skal være at undersøge, om man i givet fald bedre kan imødekomme borgernes behov og bevilge relevant hjælp fra starten.

Dato: 24. september 2021

Sags ID: SAG-2021-04269
Dok. ID: 3128900

E-mail: TLE@kl.dk
Direkte: 3370 3562

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4